

Oulun kansainvälinen lasten- ja nuortenelokuvien festivaali Oppimateriaali elokuvaan

JOULUKISSA TULEE!

Teemat: joulu, kansantarut, joululahjat, perhe

Elokuva on osa Käännekohtia-lyhytelokuvapakettia, jota suositellaan yli 14-vuotiaille.

Oppimateriaalin on laatinut Erica Mentula.

Vastauksia voi pohtia itsenäisesti, pienryhmissä tai luokan kesken.

Opettajalle:

Tietoa Islannin jouluhirviöistä

Joulukissa, englanniksi *Yule Cat* ja islannin kielellä *Jólakötturinn*, on islantilaisen kansanperinteen painajaisolento. Joulukissa on talon kokoinen, musta, terävähampainen ja kiiluvasilmäinen. Jouluaattona se vaeltelee etenkin maaseudulla ja kurkistelee sisään ikkunoista nähdäkseen, onko yhdelläkään lapsella resuisia vaatteita tai onko joku lapsi jäänyt saamatta yhtäkään vaatekappaletta joululahjaksi. Lapset, jotka täyttävät jommankumman kriteerin, se syö.

Joulukissa ei ole suinkaan ainoa islantilaisen kansanperinteen jouluolento, sillä se kuuluu noitapeikko Grýlan perhekkunaan. Iltalehden artikkelin mukaan Grýlan tarina on hyvin vanha, ja sen uskotaankin rantautuneen Islantiin jo Norjan ympäristöstä saapuneiden viikinkien mukana.

Grýla on ruma ja pohjattoman nälkäinen hirviö. Hänelle maistuvat erityisen hyvin tuhat lapset, mutta aikuisetkin kelpaavat hänelle. Grýlalla on tarujen mukaan kolmetoista poikaa, joita kutsutaan Jólasveinariksi, Joulupojiksi. Iltalehti-artikkelissa sanotaan, että koko hirviöjoukkio on tullut mukaan kertomuksiin jo 1600-luvulla, jolloin joulunoihtakin alettiin yhdistää islantilaisessa tarustossa juuri joulun aikaan.

Koko teksti: <https://www.iltalehti.fi/kotimaa/a/033ba3d8-e7da-4d28-b717-f3c60510a9bf>
Lisäluettavaa ja englanninkielinen opetusvideo: <https://icelandicfolklore.is/the-yule-cat/>

Kysymyksiä

1. Millaista jouluaattoa elokuvan perhe vietti? Eroaako se jollain lailla suomalaisesta joulunvietosta? Jos, niin miten?
2. Millaiset välit elokuvan perheellä oli toisiinsa tarinan alussa? Minkälaisiksi ne loppua kohden muuttuivat?

3. Miksi Katla palasi olohuoneeseen heittämään paistin ulos ikkunasta?
4. Ovatko vaatteet parempia joululahjoja kuin kirjat? Mikä on elokuvan kanta aiheeseen? Vastaako se omaa käsitystäsi?
5. Saitko viime jouluna lahjaksi vaatteita, vai olisiko kuvitteellinen Joulukissa tullut perääsi?
6. Jos sinun pitäisi keksiä oma jouluun tai muuhun juhlapyhään liittyvä taruolento, millainen se olisi? Olisiko se hyvä vai paha? Mitä se tekisi?
7. Millaisia jouluun liittyviä taruja ja olentoja muissa kulttuureissa on?
esim. Joulupukki, Santa Claus, Nikolaus
myös: suomalainen Nuuttipukki, saksalainen Krampus, venäläinen Pakkasukko